Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA



УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCII | Ч. 67. | ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 10-го КВІТНЯ 1985 | ЦЕНТІВ 25 CENTS | JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 10, 1985 | No. 67. | VOL. XCII

ПОЧАЛИ НОВИЙ НАСТУП НА УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ

Ню Йорк. — Щоденник „Ню Йорк Сити Трибюн" помістив у числі з 29-го березня ц.р., довшу інформацію свого співробітника Гюберта Гюбера, який є рівночасно кореспондентом згаданої газети у Відні, про започаткування нової репресивної акції київського режиму проти українців-католиків і Української Католицької Церкви взагалі, хоч в офіційних виданнях совєтська пропаганда заперечує, що така Церква взагалі існує, покликаючись на її ліквідацію на Львівському соборі в 1946 році.

Г. Гюбер каже, що справа існування Української Католицької Церкви у підпіллі дразнить совєтських верховодів до тієї міри, що вони, коли підносити цю проблему розмові з ними чи домагатися привернення прав для українців-католиків і католиків інших національностей в Совєтському Союзі, погрожують погіршенням відносин між державами і обмеженням торговельних зв'язків з совєтським бльоком.

Контроверсія між австрійцями і совєтськими представниками у справі УКЦеркви розпочалася приблизно два роки тому, — пише Г. Гюбер, — коли до міста Лінцу в Австрії приїхала досить чисельна делеґація Української ССР на чолі з головою Ради Міністрів УССР Олександром Ляшком, щоб відбути так званий „День дружби" Лінцу з українським містом Запоріжжям. Австрійські католики використали цю нагоду і вручили О. Ляшкові меморандум, у якому не так домагалися, як просили українську совєтську делеґацію підняти на відповідному форумі справу віднови УКЦеркви, офіційного визнання на право віроісповідання для чотирьох мільйонів католиків з нагоди Тисячоріччя Хрищення України.

У меморандумі вказувалось на тисячі зліквідованих, замкнених, або знищених церков, і на позбавлення права католиків інших національностей в Україні на вільне практикування їхньої релігії.

О. Ляшко прийняв тоді врученний йому меморандум, але коли почав читати, його обличчя почали захмарюватися і він стратив гумор.

Щойно два роки пізніше Академія Наук УССР, яка тепер є тільки відділом всесоюзної Академії в Москві, спромоглася на пропаґандивну реакцію-відповідь, помістивши в журналі „Наука і Релігія" свою напасливу і погрожуючу відповідь. У відповіді між іншим говориться, що переслідування релігії в СССР це тільки уява західніх ворогів СССР, а австрійський відділ міжнародної організації „Християнська солідарність", яка вручила О. Ляшкові меморандум, проповідує антисовєтизм і антикомунізм, пропаґанду спонзоровану американською розвідчою агенцією Сі-Ай-Ей. Крім того совєтські „науковці" — атеісти закидають католикам Австрії, що вони своїм поступованням змагають до знищення дружніх відносин між Австрією і СССР.

Коротко після цього стало відомо, пише далі Г. Гюбер, що державні органи безпеки розіслали до всіх клітин в Україні внутрішній обіжник, примірник якого попав також до Австрії, у якому вони закликають до „більш ефективної" боротьби проти УКЦеркви. В документі називається 250 прізвищ українців, які, на думку КҐБ, потребують „особливої уваги" зі сторони державних органів. Треба припускати, що для них готуються місця у психіятричних заведеннях, керованих КҐБ.

Немає сумніву, каже Гюбер, що тепер розпічнеться в СССР посилена боротьба проти українців-католиків, яких режим пов'язує з діяльністю українських націоналістичних організацій.

В Торонто поховали родину Данилевичів

Торонто (С. Кікта). — Як уже інформовано, в неділю, 24-го березня, 34-літній Володимир Данилевич з Сінсіннаті, Огайо, убив тут у часі родинної зустрічі усю свою родину — своїх батьків, сестру і стрийка, а потім самогубством покінчив і своє життя. Мотивів такого вчинку тут не виявлено.

При житті з родини лишився Марко Бойцун, чоловік д-р Марти Данилевич, який за плянами вбивника був висланий після спільної трапези на закупи. М. Бойцунові в цьому неописаному горі, припав обов'язок зайнятися похоронами своїх найближчих: дружини, батька мгра Богдана, мами мгр Ярослави, шваґра Володимира і стрийка Романа.

П'ять дубових трумн були усталені із закритими віками в похоронному заведенні Кардинала, де в середу, 27-го березня ввечері, о. В. Шараневич відправив Панахиду, а С. Кікта прощав убитих від українського Клівленду, в якому всі вони жили впродовж 30 років. Промовець спом'янув діла всієї родини, а найдовше зупинився на сеньйорові роду о. Остапа і Олени з Кунинських, Романові Данилевичеві, довголітньому заслуженому католицькому діячеві, редакторові й журналістові.

Похорони почалися в четвер, 28-го березня, рано і після Панахиди знайому їй близько родину попрощала проф. д-р Олександра Мельник з Колюмбус, Огайо. У дощову погоду п'ять караванних авт повезли трумни до катедри св. Йосафата, в якій п'ять священиків проспівали чин похорону, Літургію і Панахиду. Там відповідну проповідь виголосив патріярхальний діяч о. криловшанин Роман Ганкевич з Гамилтону, а о. Іван Барщик англійською мовою (з огляду на присутніх з університету Йорк, в якому викладала д-р Марта Бойцун). О. Іван Тилявський, Селезіянин, з парафії Покрова Пресвятої Богородиці в Пармі, Огайо, в якій діяв як провідний мирянин покійний ред. Роман, висловив співчуття від своєї парафії і невимовний жаль від мирян. Не зважаючи на непривітну погоду, катедра була заповнена місцевими вірними та прибувшими із ЗСА, хоч не було пресових повідомлень про час похоронів, а сама родина була тут майже невідома, бо тільки три її члени жили останні три роки.

В дусі християнської пошани торонтонські українці переживали трагізм одної родини, і присутністю виявляли співчуття, а молитвами прощали покійних.

Над могилами на цвинтарі Селенкчурі Парк у Вестоні в саме полудне, чотири духовники під проводом ок. В. Шараневича відслужили ще раз Панахиду і на закінчення цих пресумних обрядів голова Українського Патріярхального Світового Об'єднання проф. д-р Богдан Лончина з Дітройту попрощав ред. Романа від УПСО і від Академічної Обнови, а Ярослава Ломаґа від Релігійного Т-ва Св. Софія в Канаді.

Присутні ще якийсь час у мовчанці і на молитві побули при цих трумнах з любов'ю для тих, що в них лягли як невинні жертви.

Трагічне вбивство і похорони були увагою телевізійних станцій і всіх трьох щоденників у Торонто і в Клівленді.

ВІЙСЬКОВА ПОТУГА СССР ЗРОСТАЄ



К. Вайнберґер виступає на пресконференції.

Вашінґтон. — Департамент оборони ЗСА випустив четверте видання брошури „Совєтська військова потуга", що свідчить про постійне підвищення боєздатности совєтських військ і забезпечення їх все більш складною військовою технікою. В брошурі, зокрема, сказано таке:

* Совєтський Союз продовжує випробовувати міжконтинентальні ракети типів СС-24 і СС-25. Перша може мати 10 бойових головок, друга — одну. На думку американського Уряду, виробництво ракетної системи СС-25 є порушенням договору про ОСВ-2, який дозволяє встановлювати лише одну нову міжконтинентальну балістичну ракету.
* У 1984 році були спущені на воду два підводні човни кляси Дельта-IУ. Вони будуть забезпечені новими балістичними ракетами системи СС-НХ-23, які проходять тепер випробування.
* Відбув випробування третій підводний човен кляси „Тайфун". Кожний з човнів цього типу має по 20 балістичних ракет типу СС-Н-20, що мають 6-9 бойових головок з далекістю лету 5,000 миль.
* Продовжуються випробування важкого бомбардувальника відомого в НАТО під кодовою назвою Блекджек. Щороку на озброєння надходить біля 30 стратегічних бомбардувальників Бекфайр. Совєтські летунські фабрики продовжують випускати нові стратегічні бомбардувальники типу Бер-Ейч, забезпечені крилатою ракетою АС-15 з далекістю лету 1,900 миль.
* В СССР створена нова ракета-носій, здатна вивести в орбіту 150 тонн вантажу. Вона відіграє важливу ролю в совєтській програмі військового використання космічного простору.
* В 1984 році продовжувалося удосконалення системи протиракетної оборони (ПРО). Розробляються нові радари системи вчасного виявлення. Модернізується система ПРО, розгорнута навколо Москви. Продовжується будівництво радару біля Красноярська.
* Кількість ракет системи СС-20 далекістю лету 3,000 миль збільшилася до 400. Кожна з них має три боєголовки.
* Продовжується будівництво першого авіяносця нової кляси водотонажністю 65,500 тонн.

Незабаром буде спущений на воду четвертий літаконосець кляси „Київ" водотонажністю 37,000 тонн. В СССР випускається дев'ять кляс підводних човнів, будуються чотири атомні підводні човни, обладнані крилатими ракетами типу СС—НХ-21, призначених для ударів по наземних об'єктах.

Виступаючи на пресконференції з приводу виходу в світ нової брошури Пентаґону, секретар Департаменту оборони Каспар Вайнберґер повідомив, що СССР працює над створенням своєї власної системи протиракетної оборони з елементами космічного базування. За словами Вайнберґера, спроби Москви запобігти створенню такої системи в ЗСА пояснюється її намаганням здобути монополь в цій ділянці.

Вайнберґер повідомив, що в СССР вже є лейзерна зброя наземного базування, яка може вивести з ладу американські штучні сателіти. В брошурі „Совєтська військова потуга" сказано, що лайзерна зброя вже відбула випробування, і тепер в СССР виробляються її прототипи. На думку Департаменту оборони, військові лейзери будуть на озброєнні совєтської армії в середині наступного десятиріччя.

Секретар Департаменту оборони повідомив, що за американськими даними, над розробленнями в ділянці лейзерної зброї в СССР працює 10,000 вчених та інженерів.

ЗСА ПІДТРИМУЮТЬ НОВИЙ УРЯД СУДАНУ

Хартум, Судан. — У суботу, 6-го квітня, в той час як президент Судану Джафар Німейрі перебував у Каїрі, Єгипет, в дорозі додому після 10-денного перебування в ЗСА, збройні сили Судану під керівництвом міністра оборони Абдула Рахмана ель-Дахаба здійснили військовий переворот і захопили владу.

Як повідомляє пресове агентство ЮПІ, тисячі людей вийшли на вулиці столиці Судану, щоб засвідчити свою підтримку новому режимові, який очолив генерал Абдул Рахман ель-Дахаб. Військова хунта заарештувала всіх міністрів колишнього уряду, а сотні політичних в'язнів, у тому числі члени комуністичної партії, випущені на свободу.

Західні дипломати повідомляють, що профспілки подали новому урядові список вимог, серед яких є встановлення цивільного правління і розпуск тайної поліції.

Військова хунта погодилася на повернення цивільного правління „через деякий час", а тайна поліція вже розпущена.

Генерал Рахман ель-Дахаб повідомив, що будь-які заклики профспілок до загального страйку, який спочатку був викликаний протестами проти підвищення цін на продукти, будуть розглядатися як зрада і каратися смертною карою.

Генеральний секретаріят суданської федерації праці закликав робітників повернутися на свої місця і відновити працю.

„Люди відкрито радіють, що режим Німейрі припинив своє існування, і не було б перебільшенням сказати, що новий уряд користується всенародною підтримкою", — зауважив один західній дипломат.

У неділю, 7-го квітня, в Хартумі новий керівник уряду Судану зустрівся окремо з американськими, єгипетськими і савдійськими дипломатами і запевнив їх, що Судан і далі буде проводити прозахідню політику.

В свій перший день на пості голови держави генерал Рахман ель-Дахаб зустрівся з американським представником у Хартумі і „запевнив його в своїй зацікавленості і на майбутнє втримувати добрі відносини із ЗСА". Зі своєї сторони ЗСА запевнили новий уряд Судану, що вони „повністю поділяють бажання мати міцні двосторонні зв'язки".

Як уважають деякі західні кореспонденти, військовий переворот у Судані зірвав пляни змови, підтримуваної лівійським лідером Муаммаром Каддафі з метою захоплення країни.

В АМЕРИЦІ

СЕНАТОРИ ДЖЕЙК Ґарн і Вілліям Проксмайр критикували американські банки за те, що вони зі всіх сил намагаються надати позики країнам совєтського бльоку, і запропонували президентові Роналдові Реґенові обмежити такі фінансування. Сенатори сказали, що, в кінцевому підсумку, ці гроші осідають в кишенях контрабандистів, які продають західню технологію Совєтському Союзові. Контрабандисти, які торгують західньою технологією, вимагають, щоб з ними розплачувалися лише долярами, які СССР може дістати лише від продажу своїх товарів на Заході, а також від позичок які надходять до Москви безпосередньо або через її союзників.

ВИСТУПАЮЧИ В КРАЙОВОМУ клюбі преси, дорадник Білого Дому з питань науки д-р Джордж Ківорт закликав до створення надзвукового пасажирського літака і до інших досліджень в галузі будівництва літаків і космічної техніки. Зокрема, Дж. Ківорт виступає за створення космічного корабля, який зміг би користуватися для злету і приземлення звичайними летовищами. Рекомендації Ківорта містяться у звіті, який він представив Білому Домові. У звіті підкреслюється, що Адміністрація не має наміру витрачати великі кошти на створення надзвукового літака типу відомого Ес-Ес-Ті, проектування якого було заморожено ще в 1971 році. Але Ківорт закликав до великомаштабних досліджень для створення нових двигунів для літаків, а також для зниження рівня шуму, що його роблять надзвукові літаки.

ЗАХІДНІ СПЕЦІЯЛІСТИ прийшли до висновку, що тепер ЗСА знову стали головним експортером збіжжя до Совєтського Союзу. У 1981 році місце З'єднаних Стейтів у цьому відношенні зайняла Арґентина, але з того часу совєтські закупи збіжжя в тій країні постійно зменшувалися. Вважають що до літа СССР ввезе рекордову кількість американського зерна — 52 мільйони тонн.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ над центральною частиною міста Ню Гемпшир під час тренувального лету зударилися в повітрі два винищувачі Ф 106 Крайової Ґвардії ЗСА. Пілот одного з них, 51-річний полковник Джан Андерсон, вистрибнув на парашуті. Його літак розбився в лісі в півмилі від будинків. Другому пілотові, капітанові Полові Вустерові, вдалося посадити свого пошкодженого винищувача на авіяційній базі, розміщеній 40 миль від місця зудару. Потерпілих не було. Кожний винищувач такого типу коштує 8 мільйонів долярів.

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ і Пентаґон у спільній заяві в справі вбивства майора американської армії в Східній Німеччині совєтським вояком, настоюють на тому, щоб Совєтський уряд офіційно вибачився перед родиною майора Артура Ніколсона за цей неоправданий трагічний випадок. Речник Пентаґону заперечив, проте, поголоски, що державний секретар Джордж Шулц і секретар Департаменту оборони Каспар Вайнберґер не погоджувалися щодо того, чи це вибачення має бути передумовою для продовжування переговорів поміж американськими і совєтськими представниками військового командування, щоб запобігти повторенню подібних випадків. К. Вайнберґер ніби мав настоювати на вибаченні, з чим не погоджувався Дж. Шулц. З Державного департаменту повідомили, що зустріч ця відбудеться, проте ЗСА, будуть настирливо настоювати на вибаченні.

КЕТІ ЛОНҐ СТАЛА 33-ою жінкою в Конґресі, наступницею свого померлого чоловіка. Законодавці оваційно вітали її після того, як вона була заприсяжена. Кеті Лонґ легко виграла вибори на місце свого чоловіка Ґілліса, ліберального демократа, який помер на атаку серця 20-го січня, коротко після того, як він почав свій восьмий реченець, як репрезентант 8-ої конґресової округи в Луїзіяні.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН і президент Колюмбії Белізіо Бетанкур домовилися про те, щоб зміцнити співпрацю між їхніми країнами для інтенсивної боротьби за викриття і знищення торгівлі наркотиками. Бетанкура, який очолює групу Контадора, закликав до „союзу за мир" та до „щирої, конструктивної співпраці". В справі наркотиків колюмбійський президент запевнив, що він вживатиме всіх заходів, щоб знищити урожай героїни й інших наркотиків у Колюмбії і співпрацювати із ЗСА у справі видачі Америці нелеґальних торгівців наркотиками, де вони мають стати перед суд.

Українська молодь в Иллинойському університеті активізується

Урбана-Шампейн, Ілл. (Око). — Українська Студентська Громада тут в Іллинойському університеті, 120 миль від Чикаго, заснована багато років тому. Активність її завжди залежала від студентів, що є в більшості з Чикаго і околиць. Коли студентами є молодь, що належить до молодечих організацій, активність збільшується. Коли ж студентами є молодь, яка стоїть осторонь молодечих організацій, то й в університеті вона не проявляє активности.

В Урабана-Шампейн в університеті є 36,000 студентів, між ними понад півсотні молоді з українських родин. В житті Української Студентської Громади бере участь менше як половина їх. В цім шкільнім році активними в українськім клюбі є: І. Бурбан, М. Вовк, Д. Гааке, О. Грушецька, Т. Гусак, Х. Яворська, М. Качмарик, А. Камінський, О. Коновал, А. Косовський, Л. і М. Ногач, Д. Перун, М. Ріверон, Б. Штогрин, Л. Шкребець та Т. Винниченко. В Управі Української Студентської Громади, яку очолює Олеся Коновал, є крім неї ще Орина Грушецька, Ліда Шкребець та Андрій Косовський. Їхнім опікуном і дорадником є проф. Дмитро Штогрин, який викладає там курси української літератури.

Активність студентської громади проявляється в тім що на початку шкільного року вони влаштовують виставку українських вишивок, писанок, книжок про Україну та роздають інформації про Україну, український народ та його стремління до самостійности. Рівночасно запрошують нових студентів українського походження ставати членами. Подібне роблять студенти інших національностей яких в університеті є багато.

Раз у рік влаштовується Український День, на який запрошується професорів та студентів, щоб ближче запізнатися з Україною. Український День цього року відбувся в суботу, 16-го березня. За допомогою

(Закінчення на стор. 4)

ВЕЛИЧАВО ВШАНУВАЛИ Д-РА В. ДУШНИКА



Д-р Володимир Душник промовляє до зібраних з нагоди 50-річчя його суспільно-політичної і журналістичної праці в Америці. В перших рядах сидять (зліва): д-р Іван Флис з дружиною (в другому ряді), о. Б. Карась, ред. Ігнат Білинський, мгр Іван Базарко, д-р Петро Стерчо, д-р Роман С. Голіят і д-р Юрій Солтис. В другому ряді (за д-ром Солтисом) сидить Феліск Душник, братанич д-ра В. Душника, з дочкою Амандою.

Ню Йорк. (Роман С. Голіят). — 30-го березня 1985 року ввійде в історію американської України як день редактора д-ра Володимира Душника.

Ювілейне святкування д-ра В. Душника розпочав молитвою Владика Василь Лостен, який на цей день прийшов в товаристві о. пароха церкви св. Юра в Ню Йорку Патрикія Пащака, ЧСВВ, о. митрата Еміліяна Манастирського й о. Богдана Карася. Присутнім теж був о. Януарій Іззо, парох родини п-ва Душників.

У своєму слові Владика Лостен віддав багато місця для проробленої 50-річної журналістичної праці д-ра Володимира Душника. Він сказав: „Це гарний звичай вшановувати заслужених людей, і я радий, що міг на цей день прийти, щоб і від себе висловити вдячність і пошану для нашого заслуженого ювілята — журналіста, д-ра Володимира Душника. Становище журналіста в нинішньому так дуже зрізничкованому світі є надзвичайно складне, нелегке, але воно рівночасно дуже почесне і відповідальне. А коли мова про українського журналіста, то воно ще більше складне й відповідальне".

Слідкуючи за працею д-ра В. Душника як редактора, Владика підкреслив, що „наш ювілят своє завдання українського журналіста сповняє якнайкраще. Він передусім опанував чужі мови, старався по змозі вірно інформувати чужомовний світ про наш нарід і наші змагання до волі. За цю працю і за той вклад для загальної нашої справи, ми вшановуємо сьогодні нашого ювілята". Кінчаючи, Владика бажав ред. Душникові в доброму здоров'ї ще многі літа потрудитись на полі улюбленої ним, а корисної для української справи, журналістики і публіцистики. Рясними оплесками понад 200 осіб нагородили Владику за його добірні слова признання ювілятові.

Роман С. Голіят, голова Ювілейного комітету, відкриваючи святкування, привітав усіх і дякував усім, що на заклик Комітету, так чисельно прибули на це святкування, як вияв вдячности української громади своєму довголітньому громадсько-політичному діячеві д-рові Володимирові Душникові, за його 50-річну віддану працю для української визвольної справи, як журналіста, публіциста і громадсько-політичного діяча. Привітавши ювілята і його родину, Р. Голіят, передав

(Закінчення на стор. 4)

В СВІТІ

ДЖАН ТОМАС, ЗАСТУПНИК державного секретаря для справ наркотиків і поборювання нелеґальної діяльности різних груп, включно з мафією, звернувся із закликом до держав світу, зокрема тих, які продукують чи вирощують наркотики чи мають проблему з поширенням, тісно співпрацювати з американськими чинниками, щоб раз і назавжди покласти край нелеґальній торгівлі наркотиками і нищенні здоров'я молоді. ЗСА також зацікавлені у скликанні спеціяльної конференції Об'єднаних Націй у справі наркотиків.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР Великобританії Марґарет Тачер розпочала 4-го квітня 11-денну подорож до Південної Азії. Метою подорожі є наладнати співпрацю з цілим рядом держав, на яких в минулому Великобританія мала поважний вплив і вела з ними інтенсивну торгівлю. Тачер плянує відвідати Маляйзію, Сінґапур, Індонезію, Борнео, Срі Лянлку й Індію. По дорозі вона зупиниться на три години в Савдійській Арабії і зустрінеться з королем Фагдом.

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ Західньої Німеччини подало до відома, що Бонн не буде протестувати проти плянованої, до речі дуже коштовної, охорони членських держав Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО) американською космічною зброєю в майбутньому, а навпаки, Західня Німеччина буде сприяти такій охороні і впливати на інші членські держави, щоб вони якнайскорше погодилися на такий плян. Поінформовані особи кажуть, що в західньонімецькому парляменті ситуація дуже змінилась в користь американської космічної зброї, коли стало відомо, що Совєтський Союз працює вже від років над подібною зброєю.

КАМБОДЖЗЬКІ ПАРТИЗАНИ Хмер Руж вбили 18 совєтських військовиків, які правдоподібно були дорадниками в'єтнамських окупаційних військ, що ведуть тепер офензивні акції проти всіх партизанських з'єднань в Камбоджі. Не зважаючи на те, що партизани Хмер Руж також комуністичні, вони не погоджуються з окупаційною політикою В'єтнаму і отримують матеріяльну і політичну підтримку з Китайської Народної Республіки. В'єтнам вдержує тепер у Камбоджі 180,000 війська і між їхніми вояками є багато совєтських старшин і підстаршин, які займають командні пости.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Відвага у голосуванні

У неділю, 31-го березня відбулися вибори в малій країні Центральної Америки, в Ель Сальвадорі, величиною стейту Массачусетс із несповна 5-ти мільйонами населення. Та країна кривавилася протягом минулих кругло шість років у громадській війні, яка коштувала життя коло 50,000 мешканців. У травні минулого року відбулися там давно вже небачені вибори до 60-тичленного місцевого парляменту, при чому комуністичні головачі відгрожувалися, що не тільки самі будуть ті вибори бойкотувати, але й не допустять інших до голосування. На диво, еспаномовні громадяни Ель Сальвадору виявили небияку відвагу: всупереч погрозам комуністів люди стояли у довгих чергах перед виборчими домівками. Вже у тих минулорічних виборах перемогла Християнсько-демократична партія, що її голова Наполеон Дуарте був там президентом від січня минулого року. Проте, його минулорічна перемога не дала йому стільки мандатів у парляменті, щоб могти перевести заплановані реформи. Тепер він, — як кажуть перші звідомлення, — матиме вже куди більше своїх однопартійців у парляменті і свобіднішу руку. Президент Дуарте проголосив, що його партія виграла „лявінною більшістю". Але, незалежно від виборчої аритметики найважливіший той психологічно-політичний момент, що люди перестають боятися терору і тужать до тієї складної, але найтривкішої державної системи, якою є демократія.

Уряд Роналда Реґена підтримував і підтримує Ель Сальвадор, якому американські демократи-ліберали закидали нехтування правами людини. Президент Дуарте завернув у сторону демократії і мав поважний успіх у своїй недавній візиті в Білому Домі. Минулонедільні вибори ще більше скріплять його становище і послаблять шанси успіху комуністичної партизанки, що її фінансує та підтримує зброєю Нікараґуа, як новий сателіт Москви у західній гемісфері. Це добрий знак, що мешканці країн, де володіють комуністи, перестають боятися: так виявилося в Польщі і є різні познаки, що такий психологічний процес відбувається вже в Україні. Коли народ в масі позбудеться страху перед опричниками режиму, то це стане найпевнішою ґарантією провалу цілого режиму.

НЕСПОДІВАНО ДЛЯ багатьох держав і політичних спостерігачів в Йорданії подався до димісії весь кабінет і король Гуссейн, покликавши на пост прем'єр-міністра нову людину, **Заіда Рафаіда,** заприсягнув 21 члена нового кабінету в кінці минулого тижня. Новий прем'єр є випробуваним прихильником політики З'єднаних Стейтів Америки на Близькому Сході і підтримує мировий плян президента Роналда Регена. Рафаід тимчасово виконуватиме також функцію міністра оборони. Попередній прем'єр Ахмед Обайдед, не подавши жадної причини, склав на руки короля резиґнації свою і свого кабінету 4-го квітня ц.р. Деякі міністри з попереднього уряду затримали свої пости в новому кабінеті.

Володимир Левенець

СОВЄТСЬКІ ДИПЛОМАТИЧНІ ТРЮКИ

У зв'язку з женевськими переговорами у справі роззброєння, докладніше кажучи, у справі зменшення арсеналів нуклеарної зброї, зокрема стратегічних нуклеарних ракет далекого і середнього засягу, совєтські лідери, користуючись засобами масової інформації, розвинули широку пропагандивну кампанію проти З'єднаних Стейтів Америки, а зглядно Адміністрації президента Роналда Регена, тобто свого партнера у переговорах. Під обстріл тієї кампанії в першу чергу попала американська космічна зброя, чи радше оборонна стратегічна ініціятива Реґена, яка в майбутньому може цілком перекреслити совєтські агресивні пляни і змінити дотеперішню воєнну стратегію застрашування ЗСА і її союзників нуклеарною зброєю, яку вміжчасі, тобто під час тривання політики детанту, комуно-московські імперіялісти вспіли подостатком напродукувати.

Міністер закордонних справ СССР Андрей Ґромико, який коротко перед смертю генерального секретаря ЦК КПСС і голови Президії Верховної Ради СССР Константина Черненка відвідав дві европейські країни — Італію і Еспанію — і його прийняв на спеціяльній авдієнції Папа Іван Павло II у Ватикані, у розмові з речниками тамошніх урядів настирливо домагався припинення космічної зброї, цілковито зігноруввавши заяви президента Р. Регена, Пентагону й інших урядових чинників ЗСА, що ця „зброя" є тільки в стадії дослідів і розміщення її не розпічнеться скоріше, як в 1990-92 роках і тому вона не може бути навіть предметом у переговорах між представниками ЗСА і СССР в Женеві. Цю свою тактику, — чи як кажуть політичні аналітики, — „дипломатичний трюк", А. Ґромико стосував у розмові з офіційними речниками згаданих держав і під час зустрічі з міністром закордонних справ Західньої Німеччини Гансом-Дітріхом Ґеншером у Москві, куди цей поїхав на розмови з Громиком, завданням яких було скріпити престиж будь-що-будь великої й індустріяльно сильної Німеччини, яка бажала в той чи інший спосіб причинитися до позитивного завершення розмов в Женеві, а може навіть потихеньку надіялась на відновлення політики детанту і поширення торгівлі з комуністичним бльоком.

Совєтський міністер А. Ґромико, який і по смерті К. Черненка задержав за собою виключну владу і впливи на закордонну політику в СССР і навіть був висуванцем нового совєтського лідера Міхаїла Ґорбачова, прийняв Г. Ґеншера дуже холодно, погрожував Західній Німеччині консеквенціями, якщо вона й далі підтримуватиме американську „агресивну політику" мілітарного зміцнення Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО) і, очевидно, нову американську космічну зброю, продукцію якої Москва хоче зупинити за всяку ціну.

Чи вдасться Москві черговий дипломатичний трюк, головним завданням якого є зламати оборонні заходи вільного світу, покаже майбутнє. Більшість західніх аналітиків, особливо ті, які думають категоріями реальної, а не утопійної політики вважають, що за президентури Р. Регена Москві не вдасться повернути колеса історії до 60-их і 70-их років, тобто до ери повного детанту і приспання Заходу, бо якраз за ці помилки ЗСА платять тепер дуже високу ціну, не тільки за власне дозброювання, без якого велика потуга не може існувати, але також за безпеку цілої західньої гемісфери, яка знайшлася під загрозою поширення комунізму і то на усіх дослівно континентах.

Президент Р. Реґен, прийшовши до влади понад чотири роки тому, повністю зрозумів совєтську тактику, яка полягає не тільки на посиленому зброєнні, бо воно є маленькою частинкою загального політичного наступу комуно-московських імперіялістів на вільний демократичний Захід, але також дипломатичні трюки Москви, — висилання сотнями, а навіть тисячами військових дорадників до країн, які вже захиталися у своєму політичному прямуванні, веденні розкладової роботи у країнах третього світу, зокрема в Латинській Америці, розбудовуванні комуністичних причілків — Куба, Нікараґуа — спроб захоплення влади в Ель Сальвадорі, розпалюванні заколотів у Чіле та інших країнах тощо.

Ця тактика, за словами Роберта Конквеста, Збіґнєва Бжезінського та багатьох інших політичних аналітиків й знавців відносин у Совєтському Союзі, має також доказувати, що єдиною силою, яка бореться за мир і якій дуже залежить на збереженні миру у світі — є СССР, й інші соціялістичні країни, а єдиною аґресивно-мілітаристською силою, яка стремить до розпалення нової, може навіть нуклеарної війни — є З'єднані Стейти Америки і її союзники з Північно-Атлантійського Оборонного Союзу.

Немає сумніву, що центральною „фігурою" у цих дипломатичних трюках є Андрей Ґромико, який від 1957 року, аж до смерти

(Закінгення на стор. 4)

ЖИТТЯ І ЗДОРОВ'Я
Д-р Ростислав Сочинський

Недуги органів травлення

УІ

Тому що захворіння долішніх частин харчового проводу трапляються у старшому віці далеко рідше, чим у молодших людей, описуватимемо їх більш загально, не входячи у подробиці.

Старечі зміни тонкої кишки

Одне із завдань тонкої кишки, це — абсорбція, або всмоктування, чи засвоювання з поживи необхідних для нормального функціонування організму складників.

У старших людей, зокрема у віці понад 65 років, ця абсорбція в меншій чи більшій мірі сповільнена. Через те наступає недостаток не тільки товщів, вуглеводнів і білків, але таких важливих мінералів, як кальцій, що може спричинити розрідження або шпаристість костей, заліза, також вітамінів Ц і Б 12, що викликає анемію, та багато інших, необхідних для життя елементів.

Лікується цей недостаток відповідною модифікацією харчування і додатковими у їжі потрібними складниками.

Запалення тонкої кишки

На цю недугу, звану також хронічним ентеритом або хворобою Крона, занепадає невелика частина, бо тільки біля 8 відсотків людей віком понад 65 років. Вона проявляється болями у долішній частині живота, які зчасом посилюються, болючими, дуже частими, здебільша водяними випорожненнями, загальним занепадом сил, втратою апетиту та ваги тіла. Лябораторійні досліди виявляють поступову анемію, сліди крови у калі та приспішений опад червоних тілець крови (еритроцитів). Треба пам'ятати, що подібні симптоми можуть викликати також інші занедужання, а саме: дивертикульоза грубої кишки, ульцеративний, або виразковий коліт і злоякісні опухи долішнього харчового проводу.

Тільки досвідчений лікар може поставити правильну діягнозу і започаткувати потрібне лікування, яке іноді вимагає оперативного усунення заторкненої частини кишки хірургом.

У дуже рідких випадках у старшої особи із заавансованим процесом атеросклерози (ствердненням кровоносних посудин) наступає недокрів'я оточини (брижі) надчерев'я, що в свою чергу спричинює т. зв. ісхемічний (безкровний) ентерит.

Груба кишка

Так як в інших частинах хорчового проводу, в грубій кишці відбуваються певні анатомічні та фізіологічні зміни, залежні від віку людини. До перших зараховується атрофія (змарніння) слизової оболонки, морфологічні ненормальности кишкових залоз, послаблення пружности гладких м'язнів і звапніння артерій, які доставляють кров до стін кишки. Другі ж охоплюють упосліджений процес випорожнювання, що включає також затвердіння, яке ми описали в попередній статті („Свобода" ч. 57 з дня 26-го березня 1985 року).

Кишкова обструкція

Найчастіша механічна причина запертя грубої кишки, це — пістряк, який характеризується такими ознаками, як черевні спазми, зміна властивостей випорожнення і присутність крови у кишкових виділинах (калі), які можуть бути цілком непомітні, поки не прийде цілковите замкнення кишкового проводу, що робиться очевидним через припинення випорожнення, роздування живота, нудоти і блювання.

Подібну ситуацію можуть створити також великі доброякісні поліпи, замикаючи харчовий канал, або навіть нестравлені волокна, чи інші складники їжі. Поставити діягнозу лікар може, обмацуючи пальцями кутню (пряму) кишку, послуговуючись рентґеном (т. зв. „клізма з барію"), а ще краще ендоскопією.

Успіх лікування злоякісних опухів грубої кишки, звичайно хірургічного, залежить від їх відкриття ще у ранній стадії. Тому дуже важливо вже при мінімальних ознаках шукати лікарської допомоги.

Юрій Гаєцький

ЛЬВІВСЬКЕ СТАВРОПІГІЙСЬКЕ БРАТСТВО

Незабаром припадає 400-ліття однієї з найбільше заслужених установ в історії української культури, а саме Успенського Ставропігійського Братства у Львові. Варто ж нам пригадати собі дещо з історії та активности цієї установи, що стала моделем для діяльности цілої мережі подібних інституцій на Україні.

Це братство було засноване міщанами у Львові ще в XV столітті, але напочатку воно було харитативною і церковною організацією, що піклувалася бідними й помагало в прикрашенні своєї церкви та її утриманню. Щойно в 1555 році це братство перейшло до національної і освітньої праці та дало поштовх до збереження національної свідомости й розгорнення широкої освітньої і педагогічної діяльности.

Братство провадили львівські міщани й толерував польський уряд як інституцію, що не загрожувала владі в їх плянах постійної польонізації і латинізації українських шляхетських родин й української Церкви.

Юридичною основою братства стала основуюча грамота антіохійського патріярха Йоакима Дова з 1-го січня 1586 року. Патріярх затвердив статут братства, похвалив пляни заснувати школу, друкарню, шпиталь та розвинути широку освітню працю. Він звільнив львівське братство з-під контролі єпископа („ставропігія") та дав йому першенство над іншими братствами. Також Йоаким видав свій заклик до ієрархії, духовенства й шляхти підтримати братство в його діяльності морально і матеріяльно.

Львівська Братська школа почала навчання в 1586 році. Спеціяльний „Порядок школьний" реґулював відносини між братством, учителями, учнями й батьками. Його демократичний устав став зразком у братських школах деінде. В школі вчили мови грецьку, церковно-слов'янську, латину, польську й українську („руський язик"). Щоб їх засвоїти навчали азбуку, граматику, діялектику й риторику. Окремо вчили релігію. Також викладали математику, астрономію, історію і музику.

Учнів було в перших роках біля 50-ти в п'яти клясах. Деякі жили в бурсі. Оплата виносила від 6 до 16 грошів за квартал і платили грішми або натурою. Учителям платили 20 золотих, а ректорові 40 золотих річно. Школа була середнього типу („трівіюм і квадрівіюм"), а учителі й ректори були найкращі педагоги і вчені. Вони скоро піднесли рівень школи й зробили його зразком до наслідування. Тут вчили два пізніші митрополити київські: Борецький і Косів; вчені й письменники брати Зизанії, Кирило Ставровецький, Ісая Козловський та інші. Деякі з них перейшли до Вильна, Острога й Києва, засновуючи нові школи, або перебираючи контролю над ними.

Незадовго опісля появилися інші братські школи з подібною програмою навчання. Серед них школи у Вильні (1589), Луцьку (1620) та Києві (1615) за якийсь час осягнули рівень львівської школи або й перевищали її.

Львівська школа існувала через цілий час існування братства. Коли Львівське Братство перейшло на Ставропігійський Інститут в 1789 році, то братська школа продовжувала своє існування й її далі фінансував вже новий Ставропігійський Інститут.

Рівночасно із заснуванням школи, Львівське Братство відкрило друкарню. Спершу друкували шкільні підручники для своїх шкіл, а опісля печатали різні богословські й полемічні книги. За час 1585 до 1727 років братська друкарня випустила 160,000 примірників — з того 35,000 букварів і граматик. Ця друкарня мала сталий персонал з 10 до 14 осіб, які вчилися друкарського ремесла і часто від'їжджали до інших міст працювати в інших друкарнях, або й засновували свої друкарні. Печатання книг приносило братству великі прибутки аж до кінця існування братства в 1939 році. Розпродаж книг йшла через мережу братств і окремих купців, що продавали книги братства по всіх ярмарках України й сусідніх країв. Навіть бібліотека Західньої Европи й Америка мають книги Львівського Братства в своїх фондах. Наприклад, один з двох оцілілих примірників „Букваря" Івана Федорова зберігся в бібліотеці Гутон, Гарвардського університету.

Після запровадження цензури в 1720 р. в Київській Академії, професори Могилянської Академії друкували свої книги у Львівській друкарні.

Важливі праці в братській друкарні у Львові приходять і в останньому столітті. Під час „Весни народів" в 1848 році, Ставропігійський Інститут друкував першу газету в Галичині. Це „Зоря Галицька", яка виходила аж до 1857 року. Також тут видавались і журнали „Руської Матиці".

Львівське Братство дало поштовх до широкої діяльности в національній площині. Мережа братств покрила цілу Україну і Білорусь.

Фінансувались братства з вкладок членів, тестаментів і грошових вкладів шляхти, духовенства й козацтва. Деколи впливали і пожертви від володарів чужих держав, як, наприклад, від Молдавських князів, які на будову Успенської церкви подарували 15,000 золотих.

Ця праця на національнім полі проводилась рів-

(Закінгення на стор. 4)

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — **Редакція.**

Василь Маркусь

40 РОКІВ НИЩЕННЯ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ В УКРАЇНІ

I.

Дня 11-го квітня ц.р. минає сорок років з того часу, коли нові правителі Західньої України заарештували ієрархію Галицької Митрополії, що в той час знайшлася під прямою совєтською контролею. П'ять єпископів на чолі з Митрополитом Йосифом Сліпим були ув'язнені одночасно, а їх долю скоро ділили два Владики Перемиської епархії, що в той час жили поза кордонами СССР (в Польщі), та апостольський візитатор для українців католиків у Німеччині. Разом з ними і в різний час, ще до офіційного знесення унії української Греко-Католицької Церкви в березні 1946 року, ув'язнено керівних членів духовенства — крилошан і деканів Митрополії, викладачів духовної Академії і семінарій та сотні священиків.

Усіх їх суджено за закритими дверима на підставі зфабрикованих звинувачень і запроторено в совєтські тюрми та табори праці, включно з ієрархами, що не були совєтськими громадянами. Процес над Митрополитом Йосифом і єпископами, що їм закидувано антисовєтську діяльність, „зраду народу" і коляборацію з Ватиканом та нацистами, і перебіг якого ніколи не опубліковано, належить до найбільших юридичних фарс нашого століття.

Другою фарсою був псевдо-синод священиків і мирян Греко-Католицької Церкви у Львові, зігнаних силою і підступом органами НКВД, і формально скликаний т. зв. Ініціятивною групою під егідою Російської Православної Церкви, що роз'язав Греко-Католицьку Церкву і уневажнив акт Берестейської Унії з 1596 року. Сьогодні ясно всьому світові, включно із совєтською владою та речниками російського православ'я, що „синод" не репрезентував волі більшости ієрархії, священства і вірних Церкви, але навіть і бажання тих присутніх 219-ох членів „синоду", що залякані і під пресією голосували за підсунені їм пропозиції Ініціятивної групи. Нам невідомі деталі діяльности цієї групи, зокрема шантажі і тероризування її членів, щоб піддалися урядовим дорученням. Двоє її членів, що їх нашвидко зроблено православними єпископами, нагло і несподівано „померли". Нині вже відомо, і то з найближчого оточення покійного о. д-р Г. Костельника, себто від його недавно померлої у Львові вдови, що о. Костельника підступно вбили агенти НКВД. Це вчинено, щоб усунути останніх і правдивих свідків ганебного акту „возз'єднання". А все ж чимало фактів стали відомими і напевно задокументовані, щоб мучеництво нашої Церкви і підступна роля Москви не залишилися повною „білою плямою" у нашій новітній історії.

Паралельно і з деякими місцевими відмінностями, розв'язувалася доля Греко-Католицької Церкви і на інших українських землях. У Мукачівській епархії на Закарпатті після вбивства єпископа Теодора Ромжі та арешту його наступників і ряду священиків заінсценізовано „ліквідацію" унії в 1949 році у Пряшівській епархії в межах сучасної Словаччини вчинено те саме в 1950 році після арешту і суду над двома місцевими єпископами. Однак тут наша Церква після вісімнадцяти років дочекалася відновлення в 1968 році. Яке то відновлення, як одна із небагатьох реформ Дубчека, пережила короткотривалу еру цього комуністичного реформатора. Там понад три четвертини вірних і священиків, насильно змушених прийняти православ'я, повернулися в дещо вигідних умовах до віри предків. Греко-Католицька епархія на Пряшівщині сьогодні продовжує існування, хоч це не приходиться легко.

У Польщі, де нині живе понад 300 тисяч українців католиків, після початкового повного переслідування з боку урядових чинників та ігнорування їх, з боку Римо-Католицької Церкви, від 1956 року, визнано нашим вірним мінімальну свободу релігійної діяльности й організації. Сьогодні ця спільнота, хоч без власної ієрархії, живе і розвивається та дає докази живучости цілої нашої Церкви. Приклади греко-католицьких спільнот у сусідніх Польщі і Чехо-Словаччині є наявним свідченням того, що і наша Церква в межах СССР має всі шанси відродитися і розвиватися як квітуча церковна одиниця. Вона ж бо несе стигми мучеництва, що є запорукою її правдивости і живучости.

Що сталося з Українською Греко-Католицькою Церквою на батьківщині за останніх сорок років — це справжня епопея катакомбної Церкви, яка хоч їй іноді надають на Заході епітет „мовчазної Церкви", насправді не мовчить і не є пасивною. Це дійсно жива і діюча Церква, що змагається, вірить і визнає Бога та практикує релігію згідно із своїми переконаннями та традицією предків у єдності з Апостольським Престолом.

Священики, монахи і монахині та вірні, що були запроторені та верстали далекі дороги заслання і концтаборів, понесли із собою віру батьків і свої переконання на цілу Україну і поза неї, в Середню Азію, на Сибір, Далекий Схід і Заполяр'я. Сьогодні наша Церква є „ екстериторіяльною" не лише в країнах західньої української діяспори, але і в СССР. Там є наші священики, громади віруючих, нові покликання, а навіть навернення, там наша місійна територія.

У самій Україні діють наші владицтва, деканати і парафії, мандрівні душпастирства, спільноти монахів і монахинь, „родинні церкви" наче за апостольських часів. Знаходяться люди, а серед них і новорукоположені священики та новооблечені монахи і монахині, таємні студенти душпастирських курсів, що продовжують і поширюють вчення Католицької Церкви разом із спадщиною українського християнського благочестя серед тих, що зберегли вірність Католицькій Церкві, навіть формально в рамках Російської Православної Церкви чи й поза нею, як також серед нових конвертитів з-поміж вчорашніх членів партії та комсомольців.

Знаходяться не лише запопадливі ревнителі релігії і місіонери, але люди, готові нести мучеництво, терпіти за Бога і за віру. Сучасна мартирологія нашої Церкви далеко ще не є нам вповні відомою і задокументованою перед світом. Але вже перестала вона бути таємницею. Багато чого вже відомо, опубліковано, є люди й інституції, що стукають до сумління світу. Чимало в цьому завдячуємо тим одиницям на рідних землях, які всіляко намагаються подати землякам у вільному світі та західній опінії факти з життя і переслідування нашої Церкви. Великим проломом криги незнання, а то й байдужости за кордоном був приїзд на Захід перед 22 роками Блаженнішого Отця Йосифа, єдиного свідка на Заході початкової мартирології нашої Церкви. Він промовляв на найвищих форумах Церкви і публічного життя на Заході і в імені Церкви-Мучениці, він згадував про „ріки крови і гори трупів", що їх вона понесла на захист Христової віри взагалі, а українського християнства зокрема. Він — де треба — картав легкодушних західніх речників, що в ім'я фальшивого екуменізму чи задля мало реалістичних уяв про детант були ладні забувати про переслідування братів й іноді жертвували Українською Католицькою Церквою.

Після Блаженнішого Йосифа прибув на захід Архиєпископ Василь Величківський — свідок нових змагань нашої катакомбної Церкви за перетривання. Потім почулися голоси релігійних і національних дисидентів, що одні і другі боронили основних людських і національних прав, зокрема ж права на вільне визнавання релігії та на віднову Української Католицької Церкви. Чули ми відважні голоси оо. Василія Романюка, Григорія Будзинського, появилися преціннні матеріяли „Українського Вісника", а далі займали слово в обороні релігії, в тому і „зліквідованої" владою Греко-Католицької Церкви національні діячі руху опору, а серед них і такі, що були виховані в нерелігійному дусі, з-поміж яких дехто навернувся до християнства, як Левко Лук'яненко чи Микола Руденко.

Сьогодні зацькований священик Романюк при кінці 1970 років ще з таборів заповів утворення українського комітету захисту прав Церкви і віруючих. Тоді це не сталося, але за кілька років такий комітет постав завдяки відвазі і діяльности гурту таких одержимих діячів, як Йосиф Тереля, о. Будзинський, Василь Кобрин та інших. Наявність цього Комітету в Україні та публікована ним „Хроніка Української Католицької Церкви", це надзвичайно важлива подія в житті-бутті нашого поневоленого народу і переслідуваної Церкви. Коли терором припинено діяльність Київської Гельсінкської Групи, з'явилися нові речники оборони нашого народу і його Церков в особі людей, що ще були дітьми або й не народилися в час, коли почалася мартирологія нашої Церкви. Завдяки їм приходять відомості про живучість нашої Церкви, її переслідування і прагнення.

Читаючи потрясаючі змістом сторінки „Хроніки",

(Закінгення на стор. 4)

Трой вшанував Тараса Шевченка

124-річчя смерти Тараса Шевченка о. Володимир Пашко, парох Святомиколаївської парафії, та о. Іван Сидун, парох Святопокровської парафії, відправили спільно Панахиду за його душу 10-го березня ц. р. в Українському Народному Домі у Трою. Співав церковний хор під керівництвом мгр Анни Базар. На сцені виднів великий портрет Батька Тараса.

Потім о. В. Пашко відкрив концерт вступним словом про Тараса, батька українського народу, генія, праведника і страдальника за свій поневолений народ. Велику силу своєї душі мав він від Бога; ціле життя мав зі собою св. Біблію, молився і часто згадував Бога у своїх творах. Він закликав до братерської єдности, любови і згоди, він з'єднав український народ і вказав на шлях до волі.

Хор проспівав „Заповіт", „Думи мої" (тенорове соло Майкла Вокера), „Реве та стогне" і „Давидів псалом" під фортепіяновий супровід Джері Теліски. Паніматка Катерина Пашко прочитала англійською мовою змістовну доповідь про життя і значення Тараса Шевченка. Учні школи Микола і Павло Задерей проделямували „Мені тринадцятий минало" по-українськи, а Емі Шмідергоф по-англійськи; Меґі Теліска—„Учітеся,брати мої" англійською мовою. Пластунка Стеня Дзядів прочитала поему „Розрита могила", д-р Мирослава Бояр—„До Основ'яненка".

На закінчення о. В. Пашко подякував виконавцям програми і гостям. Українським національним гимном закінчено цей успішний концерт. Присутніх було понад 120 осіб з обох парафій Трою, були теж і з Вотервліту, Олбані, Коговзу і Скенектади. Слід пригадати, що перший концерт, присвячений Тарасові Шевченкові у Трою, влаштувало Братство св. Миколая в 1898 році, вперше в цілій околиці. Жінки Святомиколаївської парафії приготовили смачний обід після Служби Божої, за що належиться їм подяка.

Учасник.

Вечерниці „Червоної Калини" — презентація дебютанток

У суботу, 16-го лютого ц.р., відбулися традиційні вечерниці „Червоної Калини" з презентацією дебютанток в залі Левс Гленпоінт готелу в Тінеку, Н. Дж. Організаторам вечерниць, на чолі з головою забавового комітету Стефаном Рудиком, пощастило підняти простірну елегантну залю, з вигідним паркуванням для авт та легким доїздом з усіх околиць, де можна б продовжувати традицію цього балю в належній атмосфері.

Своєю присутністю на цьому їхньому першому балю ввійшли в українське товариське життя п'ять дебютанток: Александра Наталка Бук в супроводі ескорта Бориса Богачевського; Христина Люба Колодій з ескортом Айдрієм Оберишином; Лариса Наталка Остапюк з ескортом Андрієм Данилюком; Ольга Марія Ракоча з ескортом Андрієм Вовком і Ліза Різанів з ескортом Андрієм Дармограєм.


Дебютантки з ескортами.

Забава почалася спільною вечерею, під час якої відбулася мистецька програма. Її відкрив голова комітету Стефан Рудик, а в мистецькій частині виступив молодий бас-баритон, співак Ліричної Опери в Чикаґо Стефан Шкафаровський у фортепіяновому супроводі відомої концертової піяністки Юліяни Осінчук. Він проспівав кілька пісень „Летять ніби чайки", „Як давно", „Про дівчиноньку" і „Казав мені батько".

Після вечері почалась забава з презентацією дебютанток, яку дуже гарно і вміло провело подружжя Марта та Орест Кебали. Слово до дебютанток виголосила довголітня співорганізаторка вечерниць, Христина Навроцька.

Під звуки відомої та улюбленої оркестри „Темпо" батько кожної дебютантки вправодив її на залю і передав, під опіку ескорта, і так одна за другою молоді дебютантки перший раз виступили перед громадою. Після першого танцю з дебютантками, ескорти взяли до танцю матерів дебютанток, подарувавши їм при цьому рожі, а дебютантки танцювали зі своїми батьками.

Після презентації почалася забава, а оркестра „Темпо" подбала про те, щоб присутні забавилися в приємній, товариській атмосфері. Було дуже відрадно побачити на залі багато молоді, яка гарно і культурно забавлялась.

Свято Тараса Шевченка в Міннеаполісі

З року в рік українські православні школи в Сейн Пол і Міннеаполісі спільно влаштовують свято Т. Шевченка. Також і цього року спільними силами 17-го березня ц. р. в парафіяльній залі св. Михаїла в Міннеаполісі відзначено незабутню річницю народження і смерти поета Пророка Т.Шевченка.Свято почалося входом у залю учнів, одягнених в національні українські строї. Учні вийшли на сцену і зайняли для них призначені місця. Сцена була прикрашена портретом невмирущого Пророка Тараса Шевченка, заквітчена чудовими живими квітами. Зі сцени з грудей учнів залунала мелодійна пісня „Думи мої", а за нею „Садок вишневий" і „Летить галка" під вмілим диригуванням Оксани Білий.

Діти зійшли зі сцени, а тоді з вступним словом „У роковини Т. Шевченка" виступила директорка української православної школи при парафії св. Михаїла в Міннеаполісі Валентина Яр. Вона насвітлила постать того, який все своє життя „мучився, але не каявся". Творчість Т. Шевченка відбила зміст усього життя України і звернула його на новий шлях безкомпромісової боротьби за право до власного самостійного національного розвитку, до власної нації від кого незалежної держави. В ім'я Т. Шевченка і з іменем його змагаймось за наше національне збереження—рідної мови, традиції та звичаїв, які нас цементують і не дозволяють нам розпливатись у чужому морі. На закінчення директорка В. Яр коротко переповіла життєпис Т. Шевченка.

Після цього гарною українською мовою виголосив реферат учень 8-ої кляси школи в Міннеаполісі Грицько Полець про „Дитячі роки Т. Шевченка".

Потім з деклямаціями виступили учні з С. Полу—Павло Хоревич, Йосип Аная, Таня Аная, Стася Свистовська і Наталка Ілієська, а з Міннеаполісу—Валя Яр (донька), Володимир Білий, Таня Гаврилюк, Андрій Січ, Христина Грипа, Тарас Підгайний, Мирослав Білий, Ніккі Ланд.

На закінчення першої мистецької частини була поставлена п'єса „Батьків заповіт", в якій виступили учні школи з С. Полу—Віктор Чорний, Микола Денисенко, Степан Лютаревич, Катерина Ілієська і Таня Іден.

Перед 15-хвилинною перервою директорка Школи В. Яр та паніматка Ольга Антохій, яка є головою Батьківського комітету школи в Міннеаполісі, обдарували золотими тризубцями абсольвентів української православної школи в Міннеаполісі з навчального шкільного 1983-84 року, а саме: Катерину Багмет, Наталку Едгар, Ліду Полець, Христину Прокопюк і Христину Танасійчук.

Цей врочистий момент присутні на залі сприйняли гучними оплесками, виявивши при тому похвалу всім деклематорам, дитячому хорові та виконавцям роль у п'єсі за їх бездоганне виконання гарною українською мовою.

Після перерви відкрилась куртина і перед глядачами з'явилася гарно удекорована сцена з українським селом та бічними зеленими деревами. Декорацію цю свого часу намалював і вклав чимало праці колишній настоятель парафії св. Михаїла сл. п. отець митрофорний протопресвітер Микола Антохій. Решту декорацій вдало виконав Олександер Полець, відданий працівник для нашої школи.

На тлі цієї мальовничої декорації учні школи з Міннеаполісу — Грицько Полець, Мар'янна Едгар, Зенон Давидович, Любомир Микуляк та Валя Яр—бездоганно виконали свої ролі в п'єсі „Тарас на леваді" під керівництвом Павла Вітрика.

Після цього, як і в першій частині, впереміж виступали з деклямаціями учні з С. Пола—Таня Хоревич-Свистовська, Олександер Хоревич, Димитрій Аная та Микола Дениченко, а з школи Міннеаполісу-Марко Парек Андрій Підгайний, Андріян Давидович, Андрій Крамарчук, Тарас Коноплів, Христя Пасічник, Наталка Яр, Степан Луцик, Євген Микуляк, Олександер Коноплів, Катруся Бринь і Оленак Новицька. Виступали також старші учні: Наталка Яр, Христина Пасічник, Катруся Бринь, Наталка Крамарчук, Мар'янна Едгар, Оленка Новицька, Марія Пасічник, Катруся Бринь і Оленка Новицька.

Також був виступ старших учнів: Наталка Яр, Христина Пасічник, Катруся Бринь, Наталка Крамарчук Мар'янна Едгар, Оленка Новицька, Марія Пасічник. Оля і Дарія Едгар, які під звуки гарної гри на бандурі Ели Вовк мелодійно і гарно проспівали пісню „По діброві вітер віє". Потім Микола Денисенко з почуттям продеклямував вірш „Лицар Волі" Івана Бугаєнка.

Виступи учнів присутні сприймали гучними оплесками. Це успішне під кожним оглядом свято, на якому була велика кількість людей, закінчено спільним відспіванням „Заповіту".

Свято закінчилося, але присутні при каві з солодощами виявляли свою радість і вдоволення, що діти продовжують вивчати свою рідну українську мову.

Заслужене щире „Спасибі" належиться всім учителям наших шкіл, які приклали багато труду і праці в підготові дітей до виступу рідною мовою. Також сердечна подяка Комітетові батьків при нашій школі за безкоштовне приготування солодощів, кави та помаранчевого соку. Велика подяка також усім учням, що брали участь у мистецькій частині свята.

Дай,Боже, щоб ми і в майбутньому спільно й однодушно святкували наші великі національні свята.

П. В.

У Філядельфії поховано бл.п. інж. О. Богачевського

(бк). В суботу, 2-го березня 1985 року, поховано на українському католицькому цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі тлінні останки бл.п. інж. Омеляна Богачевського, який помер в середу, 27-го лютого у Філядельфії. Інж. Омелян Богачевський був зразком української громади, довголітнім членом Товариства Українських Інженерів і членом Наукового Товариства ім. Шевченка.

Інж. Богачевський народився 20-го серпня 1898 року в Побуці-Сколє у священичій родині о. Сильвестра і Олени із Зарицьких, котрі мали вісім синів,один з яких бл. п. Константин, був Митрополитом Української Католицької Церкви в Америці.

Інж. Богачевський після закінчення народної школи вступив до Української Академічної гімназії у Львові, яку в 1916 році закінчив із відзначенням. Вищі студії із званням інженера закінчив у Данціґу, а військову службу відбув в австрійській армії на італійському фронті. В малому віці був активний в українському студентському житті, був членом УВО і за свою політичну активність був ув'язнений в Березі Картузькій.

В 1927 році він одружився із Ольгою Осідач, дочкою о. Михаїла і Олени із Нога, та разом із нею виховав двоїх дітей сина Юрія і дочку Оксану. В 1941 році переїхав із Холмщини до Львова, де працював як машиновий інженер в „Маслосоюзі". Після закінчення Другої світової війни короткий час він перебував у Відні, Австрія, а опісля виїхав до Америки, де замешкав у Філядельфії і тут працював спочатку в Митрополичій Канцелярії, а згодом провадив крамницею церковних приладь аж до 82-го року свого життя.

Похоронні відправи відслужили о. д-р І. Білянич та о. митрат В. Головінський. Від української спільноти прощав Покійного д-р Володимир Пушкар.

Бл. п. інж. Омелян Богачевський залишив у глибокому смутку дружину Олену, сина інж. Юрія з родиною, дочку Оксану Гной з родиною, брата д-ра Данила з родиною та ближчу і дальшу рідню в Америці та в Україні.

Завжди веселий, лагідний і погідної вдачі інж. Богачевський належав до тих людей, що їх швидко не забувається і пам'ять про нього довго житеме серед української громади міста Філядельфії і всіх, що його знали.

40 років...

(Закінчення зі стор. 2)

відчуваємо, що з них пробиваються через крик і лямент наших братів послання до нас співстрадати і співчувати з Церквою-Мученицею та так само станути на її оборону. Не вистачить маніфестувати свій подив до них і гордість перед світом, яких відважних і відданих земляків ми маємо в Україні, але кожен з нас має ще виконати свій обов'язок на своєму місці, щоб їхнє діло і змагання підтримати.

Перед Богом, як закликає над Блаженніший Патріярх Мирослав Іван, ми повинні виявити вдячність за ласку і надхнення для нових борців, ми повинні молитися, щоб їхні змагання вдалися, а наш нарід щоб перетривав це лихоліття. Але ми повинні також діяти у мовах вільного Заходу, щоб світ струснувся, а Кремль схаменувся в обличчі цієї чесної і тривалої боротьби українських християн. Перед кожним і кожною з нас ставиться питання, що ми індивідуально і збірно зробили на захист нашої Церкви і народу в сьогоднішніх умовах. Знаємо, скільки робить жидівська діяспора для своїх земляків і одновірців у Совєтському Союзі. Ми мусимо виконати хоч частину того тут.

Коли наші брати в Україні змагаються за привернення їм права на вільне визнавання релігії, що фальшиво забезпечено навіть совєтською конституцією, ми повинні з ними солідаризуватися та ці домагання підтримувати перед чинниками наших країн, міжнародними інституціями, правлінням Католицької Церкви, а навіть — як вільні громадяни західніх країн — у своїх вимогах до Москви. Неважливо, чи тепер, завтра або й ніколи Кремль на такі концесії піде, але ми свій голос за слушні права людини мусимо зареєструвати. Наш голос повинен знайти підтримку і вияв солідарности серед менш чи більш впливових людей на Заході. Він тоді буде переконливим, якщо буде звернений у практичному і позитивному напрямі — вимога відновлення в правах насильно зліквідованої Греко-Католицької, як також і Православної Автокефальної Церков, та оборони свободи релігії взагалі. Популяризація мученицької історії нашої Церкви на Заході і здобуття для неї симпатій у світі — річ потрібна і невідкладна. Але на цьому наше завдання не повинно кінчатися. Слід думати про її майбутнє і перетривання сьогоднішнього лихоліття, а для цього ми зробили мало і далеко не вичерпали своїх можливостей.

Заповіджений п'ятий конгрес мирян Української Католицької Церкви в Торонто 18-го травня ц.р., що буде розглядати проблематику „40 років нищення Української Католицької Церкви: стан, перспективи і завдання", повинен бути нагодою для обміркування наших практичних заходів, нашої акції на оборону Церкви і віруючих в Україні. Це має бути також нагода краще пізнати самим стан, процеси та нюанси релігійної ситуації в Україні. А насамперед, зробім цю річницю і заповіджений конгрес нагодою нашого іспиту сумління, що ми зробили і що повинні зробити для оборони Церкви і релігії в Україні.

Українські...

(Закінчення зі стор. 1)

студенти звернулися до української громади в Чикаго. Український День поділявся на три частини — виставку, мистецьку частину та українські страви.

З Чикаго приїхав з своєю найбільшою у вільному світі колекцією українських писанок Борис Савин який рівночасно демонстрував їх писання.

На столах було виставлено чудові українські вишивки, кераміку, різьбу. Багато вишивок та українських строїв з різних частин України випозичила з своєї колекції Анна Кульчицька.

В мистецькій частині виступила танцювальна група „Громовиця" при парафії свв. Володимира і Ольги, якою керують Оксана Пилипчак та Юрій Цепинський. Вона виконала карпатський танець „Арківчанка" та „Гопак". „Буковинський танець" виконали члени танцювального ансамблю „Україна", що є при осередку СУМА в Чикаго. Тріо ансамблю бандуристів ОДУМ в Чикаго, яким керує Олексій Пошиваник, виконало „Взяв би я бандуру", „Пісню про Мазепу" та „Ой на горі".

В мистецькій частині між точками показано фільм Славка Новицького „Дереворізи Якова Гніздовського".

Велику залю МекКінлі фундації заповнили студенти та професори, які викладають політичні науки, історію та проблеми Східньої Европи. При вході до залі були виставлені різні книжки про Україну, що могли брати безкоштовно, які студентській громаді подарував Український Науково-Публіцистичний Інститут з Чикаго.

На закінчення Українського Дня присутні мали нагоду спробувати українського борщу, вареників, пиріжків, голубців та різних солодощів, які приготовили матері студентів та Сестрицтво парафії свв. Володимира і Ольги.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні присилати до редакції „Свободи" разом із двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Львівське...

(Закінчення зі стор. 2)

норядно. Братство посилало своїх репрезентантів на сойм, щоб разом з представниками шляхти українських земель боронити інтересів українського суспільства й домагатися законів щоб цьому сприяти. У Львові братство осягнуло право, від 1633 року, мати двох представників у маґістраті, щоб боронити свої інтереси. Братчики брали участь в полемічній боротьбі між православною і унійською Церквами й деякі з них, як наприклад, Рогатинець, були авторами окремих трактатів. Ця боротьба в обороні православної Церкви, згідно з твердженнями Михайла Грушевського, привела братства до тісної співпраці з православною ієрархією і так позбавила братства можливости діяти самостійно. Хоч з бігом часу оборона православної Церкви перейшла до Києва та адміністрації козацької держави — Гетьманщини, Львівське Братство залишилося бастіоном української національної думки в Галичині.

Після переходу Львівської епархії на з'єднання з Римом, Львівське Братство також перейшло в 1709 році. Одначе передтим вони дістали папську буллу від Климента XI, яка потверджувала їх ставропігію і незалежність від місцевої ієрархії.

Під час XVIII століття Львівське Братство було змушене обставинами скоротити свою діяльність до оборони українців у Львові та Західній Україні. Тепер братства були позбавлені великих меценатів і не раз навіть українські міщани тратили свої позиції в маґістратах чи цехах. Анархія шляхетська під час династії Сасів (саксонських королів) розрослася і міста втратили свою позицію економічно та й впливово в соймі. Коли прийшло до розбору Польщі в 1772 році, Австрія зайняла Галичину і Львів.

Львівське Братство було змушене цісарськими реформами Йосифа II перемінити свою структуру й стало тепер Ставропігійським Інститутом. Так воно існувало аж до 1939 року. Інститут затримав за собою школу, друкарню і шпиталь. Під час „Весни Народів" Ставропігійський Інститут знайшов людей та засоби друкувати першу газету, яка виходила до 1857 року. Тоді газета перейшла на москвофільську орієнтацію та закінчила своє існування. У 1860 роках Інститут став на москвофільські позиції і тому втратив підтримку в українців національних соціялістичних переконань. Школа і друкарня існували до 1939 року, коли прихід большевиків привів до закриття та ліквідації Ставропігійського Інституту. Частинно архіви вивезено, а решта зберігається у Львові. Так закінчилася діяльність однієї з найвизначніших організацій в творенні української культури.

Діяльність Львівського Ставропігійського Братства проходила кілька періодів. Розквіт і найширша діяльність були вкінці XVI століття на половині XVIII століть. Тоді провід та відповідальність за українське культурне життя переходить до Києва та української козацької держави — Гетьманщини. Львівське Братство стає організацією провінційною в Західній Україні й зосереджує свої сили в обороні українців у Галичині. Новий підйом братства тепер вже, як Ставропігійський Інститут, видно в 1840-1850 роках. Але скоро Інститут переходить на консервативну мокфофільську орієнтацію і втрачає своє національне обличчя. Але це не змінює основної вартости Львівського Ставропігійського Братства. В критичний час ця організація українських міщан взяла в свої руки керму бути відповідальною за збереження української свідомости та зробила це надзвичайно добре. Мережа братств, шкіл і друкарень принесли добрі плоди й дали українському суспільству зброю в руки проти польонізації та латинізації в часі між Галицько-Волинською державою і козацькою Гетьманщиною.

Коли святкуватимемо Тисячоліття Християнства в Україні важливо є включити сюди вклад братств до історії української культури. Можливо, що у формі братств криється модель для нашої суспільности тут в Америці і Канаді.

Совєтські...

(Закінчення зі стор. 2)

Леоніда Брежнєва був тільки сліпим виконавцем Політбюра, а тепер, в останніх днях владування Константина Черненка і тим більше в початковій стадії Міхаїла Ґорбачова, готовий віді грати керівну ролю при формуванні совєтської зовнішньої політики, який має не тільки дипломатичну здібність Вячеслава Молотова, але і його натуру говорити неправду. Колись президент ЗСА Джан Кеннеді, показуючи на крісло, на якому сидів в Овальному бюрі Президента А. Ґромико, заявляв, що „ось тут сидів совєтський міністер закордонних справ і, не моргнувши навіть оком заявив мені категорично, що Росія не розбудовує на Кубі ракетних гнізд, хоч вже тоді я тримав в руках прецизно зроблені на Кубі фотознімки, які говорили щось протилежне".

Ці слова президента Дж. Кеннеді говорять самі за себе. Вони також характеризують цілість закордонної політики СССР, побудованої на брехні і підступах. У таких обставинах слабість Заходу була б трагедією для вільного світу і тому треба сподіватися, що ЗСА, змінивши дещо свою політику у відношенні до СССР і протягнувши пряму лінію між свободою і поневоленням, не поміняють за приманливий детант своєї свободи і свободи численних інших народів, заприязнених з Америкою.

Чи змучений Захід маршує у напрямі своєї заглади? Може. В кожному разі існуючі комплекси та слабості Заходу у відношенні до совєтської імперії, у великій мірі, перешкоджають процесам кристалізації політичної думки в напрямі правдивого розуміння проблем в СССР і сприяння у вільному світі визвольної концепції поневолених Москвою народів. Якщо хтось потішає себе думкою, що з московським колосом можна мирно співіснувати — той напевно працює для власної заглади і в цьому не може бути жадного сумніву.

На жаль, на Заході, в цьому числі також в ЗСА, є ще багато осіб, які відкрито пропаґують згубну політику співіснування і тим самим концепційно поборюють правильну політичну лінію президента Р. Реґена.

У зв'язку з цим й іншими подіями в світі, совєтські дипломатичні трюки триватимуть далі, тим більше, що напрямні зовнішньої політики залишаються ті самі і з цією самою обсадою. Наївно було б думати, що понад 60-річну систему може змінити зовнішня оглада М. Ґорбачова, нового совєтського лідера, сила якого покищо обмежується підтримкою членів Політбюра, які є фактичними володарями імперії.

В КОСТА РІЦІ ПОЛІЦІЯ заарештувала вбивника американського службовця від боротьби з нелегальною торгівлею наркотиками. Як відомо торгівці наркотиками, зокрема кокаїною, до яких належить заарештований Рафаель Каро Кінтеро, вбили у бестіянський спосіб американського громадянина мехіканського походження **Енріка Камарену Салязара і його летуна-мехіканця.** Генеральний прокуратор в мехіканському уряді вже розпочав процес передачі арештованого в руки мехіканським властям. У Вашінґтоні генеральний прокуратор ЗСА Едвін Міз заявив, що Каро Кінтеро є одним з найбільших торгівців наркотиками.

Величаво...

(Закінчення зі стор. 1)



Д-р В. Душник з дружиною Марією і сином Марком.

дальше ведення святкування д-рові Юрієві Солтисові, який представляв слідуючих бесідників і відчитував привітання для ювілята від церковних і політичних представників, як також від багатьох особистостей з американського політичного світу.

Мґр Іван Базарко, представник СКВУ, дав обширну доповідь про журналістичну й громадсько-політичну працю д-ра В. Душника й його співпрацю з чоловими діячами УВО і ОУН. Доповідач вирахував усі англомовні публікації ювілята, які заповнили прогалину на англомовному ринку з українською тематикою. Мґр Базарко співпрацював з д-ром Душником на протязі довгих років в УККА, а останньо у СКВУ.

Д-р Іван Флис, голова УНСоюзу й Української Американської Координаційної Ради, у своїй англомовній доповіді, накреслив повну сильветку життьового шляху д-ра В. Душника, переповідаючи в подробицях журналістичні надбання ювілята й його віддану працю як члена редакції „Свободи" до нинішнього дня. Бесідник кількакратно підкреслював величезну пророблену працю д-ра Душника на терені ЗСА яка не була й не є легкою. Він висловив признання д-ві Душникові за його віддану журналістичну й громадсько-політичну працю для української справи впродовж 50 років.

Ред. Ігнат Білинський, президент УККА, згадав у своєму слові про ідеологічний аспект праці В. Душника, його участь в міжнародних конференціях, яка була дуже корисною для української справи.

Ред. Зенон Снилик, який співпрацює з д-ром Душником від 1962 року як співредактор англомовного „Українського Тижневика" а зараз як головний редактор „Свободи", звернув увагу на велике знання і досвід Душника в ділянці журналістики. Він підкреслив, що д-р Душник є єдиним двомовним журналістом свого покоління, вповні професійною людиною, яка залишилася в українській громаді помимо зовнішніх приман. В імені В-ва „Свобода" ред. Снилик побажав ювілятові ще багато успішних років.

Інж. Василь Колодчин, голова Комітету Підгаєчан, передав від земляків Підгаєччини привіт своєму землякові, вираховуючи його великий вклад праці в історію украніського поселення в Америці.

В мистецькій частині виступали: Михало Лев, піяніст, і Ляриса Магун-Гурин, сопрано.

Після мистецької частини проф. д-р Петро Стерчо вручив ювілятові „Нагороду Признання" від Карпатського Дослідного Центру ім. Юліяна Ревая, як вияв вдячности карпатських українців за ширення правди про Карпатську Україну в ЗСА, д-р Роман А. Богатюк, директор військоивх справ УНР, вручив ювілятові хрест Української Народної Республіки (УНР), а Богдан Безкоровайний передав д-рові Душникові комбатантські відзначення від Українсько-Американських Ветеранів.

Відтак покликано на подіюм сина ювілята, Марка Душника, який з черги попросив свою матір, дружину ювілята, Марію Душник, яка відчитала привіт від президента ЗСА Рональда Реґена, присланий д-рові Душникові.

Спеціяльний привіт прислав також віцепрезидент ЗСА Джордж Буш. Рівнож спеціяльний привіт прислав Едвард Дервінскі, радник Державного департаменту у Вашінґтоні.

Ряд писемних привітів читав двомовний майстер церемонії, д-р Ю. Солтис, серед них від Митрополита Стефана Сулика, Максима Германюка, Верховного Архиєпископа Мирослава Г. Любачівського, Мстислава Скрипника, Єпископа Ізидора Борецького. Від світських осіб: д-р Петро Саварин, президент СКВУ, Микола Плавюк, голова ПУН, амбасадор д-р Лев Добрянський, майор Ню Йорку Едвард Кач і конгресмен Билл Ґрін. Крім згаданих, прийшли десятки інших привітів від представників українських організацій і приятелів ювілята, як українського так і неукраїнського світів.

Ювілят у своєму слові подякував усім за чисельну участь і коротко зупинився над своєю 50-річною журналістичною працею. Знущання окупанта й постійна дискримінація українського народу, свідком чого був ювілят, власне й було спонукою для нього вибрати за свою професію журналістику, з метою, допомогти своєму поневоленому народові осягнути свободу.

При спільній вечері гості мали нагоду обмінятися думками з ювілятом. Гутірка продовжувалася до пізної ночі.

На особливе признання заслуговують інж. Марія й інж. Юрій Гончаренки, які присвятили багато часу й праці щоб цей ювілей їх приятеля д-ра В. Душника випав якнайкраще.

У ювілейній книзі „50-ліття журналістичної і громадсько-політичної праці д-ра Володимира Душника", яку оформив д-р Василь Вереш, читач знайде багато даних з пройденого шляху ювілята.

БІЛЯ 100,000 ОСІБ відвідали в цьому році Єрусалим й інші місця в Ізраїлі та брали участь у численних релігійних відправах і процесіях у місцях народження, проповідування і смерти Ісуса Христа. Понад 50,000 осіб взяли участь у страсній дорозі і почінаючи з Оливного городу, посувалися по слідах Ісуса Христа аж на гору Голготу, а звідти до місця похованя. Ізраїльські поліційні і військові чинники подбали, як і кожного року, про порядок і охорону, перевіряючи кожний підозрілий автомобіль, сподіваючись, що терористи, використовуючи таку велику присутність закордонних гостей, захочуть виконати якийсь терористичний акт.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

СОБКІВ ПЕТРО, член УНС Відд. 94-го ім. Маркіяна Шашкевича в Гемтремку, Миш., помер в листопаді 1984 р. Нар. в с. Уїзд, Україна. Залишив у смутку дружину Володимиру, дочку Петрусю і Галю Стахуровську та Уляну Клойд, двох внуків та брата Андрія. Похорон відбувся 12-го листопада 1984 року на цвинтарі Воскресіння в Клінтон Тавншіп — Мишиген.

Вічна Йому Пам'ять!
Роман Татарський, секр.

ІВАН ОДЕЖИНСЬКИЙ, довголітній головний радний УНСоюзу, член 153-го Відділу ім. Луки Мишуги у Філядельфії., помер 17-го листопада 1984 року на 60-му році життя. Нар. в Калуші, Україна. Членом УНС став 1961 року. Залишив у смутку дружину Лідію, доньок: Лярису, Уляну, Мирославу і Андрейку з мужами, внуків Христю, Петрусю і Міру, брата Богдана з родиною, швагрові Мирославу Белей і Евгенію Рубчак з родиною та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 20-го листопада 1984 року на цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі у Філядельфії, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
І. Скіра, секр.

ВАСИЛЬ ЛЕМАН, член УНС Відд. 155-го Т-ва „Запорозька Січ" у Перт Амбою, Н.Дж., помер 25-го листопада 1984 року на 60-му році життя. Нар. 8-го липня 1924 року в Ню Джерзі. Членом УНС став 1969 року. Залишив у смутку брата Теодора Лабуза, племінників і племінниць. Похорон відбувся 28-го листопада 1984 року на українськім католицькім цвинтарі у Вудбридж, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Мелянія Льоренс, секр.

РОМАН СЕМЕНЮК, член УНС Відд. 14-го Т-ва „Чорноморська Січ" в Нюарку, Н. Дж., помер 19-го листопада 1984 року на 29-му році життя. Нар. 1954 року в Манчестері, Англія. Членом УНС став 1966 року. Залишив у смутку дружину Уляну, дочку Роману, родичів Ольгу і Петра сестру Дарію і брата Евгена. Похорон відбувся 23-го листопада 1984 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
М.П. Отрок, секр.

ФЕДІР ВИТВИЦЬКИЙ, член УНС Відд. 204-го ім. Агапія Гончаренка в Ню Йорку, Н.Й., помер 20-го листопада 1984 року на 64-му році життя, в автомобільному випадку. Нар. 1919 року в Україні. Членом УНС став 1974 року. Залишив у смутку родину в Америці і Канаді. Похорон відбувся 1-го грудня 1984 року на цвинтарі Пайн Буш в Кергонксоні, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Мирон Заліпський, секр.

МИХАЙЛО ХУДИК, член УНС Відд. 147-го ім. св. Михаїла в Аллентавні, Па., помер 21-го листопада 1984 року на 62-му році життя. Нар. 1922 року у Вера Круз, Па. Членом УНС став 1940 року. Залишив у смутку братів Йосифа і Данила, сестер Йоанну Ашлі і Юлію Гофман. Похорон відбувся 24-го листопада 1984 року на цвинатарі св. Марії у Вайтголлі, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Катерина Гуцайлюк, секр.

ІВАН КАЧУРАК, член УНС Відд. 65-го ім. св. Володимира в Елізабеті, Н.Дж., помер 22-го листопада 1984 року на 75-му році життя. Нар. 1909 року в Елізабеті, Н.Дж. Членом УНС став 1926 року. Залишив у смутку дружину Марію, дочок Констанс Гіллен і Лоррі Корецьку, сестру Анну Лехіч і четверо внуків. Похорон відбувся 26-го листопада 1984 року на цвинтарі Розгілл у Лінден, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Андрій Смит, секр.

ІВАН ПІГУРА, член УНС Відд. 458-го ім. С. Петлюри у Гамілтоні, Онт., помер 25-го листопада 1984 року. Нар. 1897 року в селі Карів, Західня Україна. Залишив у смутку сина Івана з родиною. Похорон відбувся 28-го листопада 1984 року на цвинтарі Вудленд в Кіченері, Онт.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

РОМАН СТРУК, член УНС Відд. 316-го Т-ва „УНДім" в Рочестері, Н.Й., помер 17-го листопада 1984 року на 70-му році життя. Нар. 1914 року в селі Копоні, п. Перемишляни, Україна. Членом УНС став 1959 року. Залишив у смутку дружину Александру. Похорон відбувся 19-го листопада 1984 року на цвинтарі св. Гробу в Рочестері, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 28-го КВІТНЯ 1985 р.

Омага, Небраска. Річні загальні збори Т-ва „Карпати" 356-ий Відд., о год. 3-ій по пол. в приміщенні церковної домівки. Проситься всіх членів відділу прибути на ці збори, вислухати звітів старої Управи, а відтак вибрати нову на 1985 рік. — О. Продивус, секр.